

Adam Płaczek¹

DZIAŁANIA RATOWNICZE POLICJANTÓW W OCENIE PERSONELU SYSTEMU PAŃSTWOWE RATOWNICTWO MEDYCZNE²

Streszczenie: Policjanci wielokrotnie są pierwszymi osobami, które znalazły się na miejscu zdarzenia, gdzie zagrożone jest życie lub zdrowie innych ludzi. W wielu przypadkach to właśnie od nich zależało będzie czyjeś życie. Doniesienia medialne wskazują na fakt, iż funkcjonariusze Policji często narażając własne życie, ratują życie innym ludziom. O ocenę działań ratowniczych wykonywanych przez policjantów w różnych sytuacjach zagrożenia zwrócono się do najbardziej kompetentnych osób – lekarzy, pielęgniarek i ratowników medycznych zajmujących się na co dzień ratowaniem życia i zdrowia ludzkiego. W artykule przedstawiono wyniki badań przeprowadzonych pod koniec 2016 roku wśród pracowników zespołów ratownictwa medycznego zatrudnionych w systemie Państwowe Ratownictwo Medyczne. Celem przeprowadzonych badań było uzyskanie opinii na temat prezentowanego przez policjantów będących w miejscu zdarzenia poziomu umiejętności ratowania życia i zdrowia innych ludzi oraz umiejętności współpracy z personelem sytemu Państwowe Ratownictwo Medyczne.

Słowa kluczowe: policja, sytuacja zagrożenia, ratownictwo

Wprowadzenie

Analizując treść ustawy o państwowym ratownictwie medycznym można stwierdzić, że czynności wykonywane względem osoby znajdującej się w stanie nagłego

¹ Kom. dr Adam Płaczek, Wydział Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Wyższa Szkoła Policji w Szczytnie.

² Artykuł powstał w ramach projektu badawczego pt. *Ocena przygotowania grup dyspozycyjnych do udzielania pierwszej pomocy i współpracy z „Systemem Państwowe Ratownictwo Medyczne”* kierowanego przez autora artykułu, a finansowanego przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

zagrożenia życia lub zdrowia definiuje się w zależności od poziomu kompetencji (najczęściej wykształcenia medycznego lub jego braku) oraz miejsca zatrudnienia.

Jeżeli czynności podejmowane w celu ratowania osoby w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego wykonywane są przez osobę znajdującą się w miejscu zdarzenia, działania takie nazywane są **pierwszą pomocą**. Jeżeli działania na miejscu zdarzenia podejmowane wobec osoby w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego wykonywane są przez ratownika, o którym mowa w art. 13 ust. 1 ustawy o państwowym ratownictwie medycznym – wówczas działania te określane są **kwalifikowaną pierwszą pomocą**. Natomiast działania wykonywane przez jednostkę systemu (zespół ratownictwa medycznego), wówczas mówi się o **medycznych czynnościach ratunkowych**. Niemniej jednak wszystkie z wymienionych można nazwać **działaniami ratowniczymi**, ponieważ zmierzają do jednego celu – ratowania życia lub zdrowia ludzkiego³.

1. Policja i jej rola w sytuacjach zagrożenia

Policja jest formacją, której głównym zadaniem jest służenie społeczeństwu w przypadku wystąpienia różnych zagrożeń. Jak wynika z treści ustawy o Policji, formacja ta przeznaczona jest głównie do ochrony bezpieczeństwa ludzi oraz do zapewnienia i utrzymania porządku publicznego⁴. Spośród zadań realizowanych przez funkcjonariuszy Policji wymienić należy przede wszystkim:

- ochronę życia, czy zdrowia ludzkiego przed różnego rodzaju zagrożeniami;
- ochronę porządku publicznego;
- wykrywanie przestępstw oraz wykroczeń, a także ściganie sprawców tych czynów.

Funkcjonariusze Policji to osoby, na których ciąży szczególny obowiązek niesienia pomocy osobom, które znalazły się w sytuacji zagrożenia. Obowiązek ten wynika z przepisów prawa i dotyczy wszystkich funkcjonariuszy Policji bez względu na rodzaj wykonywanej służby, stanowisko czy stopień służbowy. Do podstaw prawnych nakładających ten obowiązek zaliczyć należy m.in.:

- art. 1 pkt 2 ustawy o Policji;
- § 9 załącznika do Zarządzenia nr 805 Komendanta Głównego Policji⁵;
- art. 36 ustawy o środkach przymusu i broni palnej⁶.

Zagrożenie to uświadomiona lub nieświadoma sytuacja, w której istnieje zwiększone prawdopodobieństwo utraty życia, zdrowia, wolności lub dóbr materialnych⁷. Przez nagłe zagrożenie zdrowotne należy rozumieć „stan polegający na

³ Zob. art. 3 ustawy z 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym, Dz.U. nr 191 poz. 1410 z późn. zm.

⁴ Zob. art. 1 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 roku o Policji, Dz.U. z 1990 nr 30 poz. 179 z późn. zm.

⁵ Zarządzenie nr 805 KGP z dnia 31 grudnia 2003 w sprawie „Zasad etyki zawodowej policjanta”, Dz. Urz. KGP 2004 nr 1 poz. 3 z późn. zm.

⁶ Ustawa z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu i broni palnej, Dz.U. 2013 poz. 628 z późn. zm.

⁷ R. M. Kalina, R. Kałużny, *Działanie człowieka w sytuacjach zagrożeń*, Wydawnictwo Naukowe NOVUM Płock 2002, s. 13-15.

nagłym lub przewidywanym w krótkim czasie pojawieniu się objawów pogarszania zdrowia, którego bezpośrednim następstwem może być poważne uszkodzenie funkcji organizmu lub uszkodzenie ciała lub utrata życia, wymagający podjęcia natychmiastowych medycznych czynności ratunkowych i leczenia”⁸.

Na podstawie analizy dokumentacji zgromadzonej przez autora publikacji, sytuacje w których policjanci w latach 2015-2017 nieśli pomoc osobom zagrożonym utratą życia bądź zdrowia (blisko 200 przypadków) usystematyzowano w pięć obszarów:

- resuscytacja krążeniowo-oddechowa;
- nieurazowe stany zagrożenia życia lub zdrowia;
- wypadki komunikacyjne i urazy;
- sytuacje nietypowe;
- ocena i zabezpieczenie miejsca zdarzenia.

Głównym obszarem działań policjantów wobec osób zagrożonych utratą życia lub zdrowia w analizowanym okresie było prowadzenie przez nich resuscytacji krążeniowo-oddechowej. Resuscytacja krążeniowo-oddechowa to czynności wykonywane wobec osoby, która nie reaguje i nie oddycha prawidłowo. Polegają one na uciskaniu klatki piersiowej oraz podawaniu oddechów ratowniczych w sekwencji 30 uciśnień i 2 wdechy⁹. Czynności te mają na celu przywrócenie podstawowych funkcji życiowych takich jak krążenie krwi oraz oddychanie.

W okresie ostatnich kilku lat odnotowano wyraźną tendencję zwyżkową dotyczącą niesienia przez policjantów pomocy osobom, u których funkcjonariusze stwierdzili nagłe zatrzymanie krążenia, bowiem analiza udokumentowanych zdarzeń w latach 2006-2010 wskazywała, że w niespełna 2% sytuacji zagrożenia policjanci ratujący życie lub zdrowie innych ludzi prowadzą resuscytację krążeniowo-oddechową¹⁰. Podobną analizę zdarzeń mających miejsce w latach 2015-2017 przeprowadził autor artykułu pt. *Obszary działań policjantów wobec osób zagrożonych utratą życia lub zdrowia*. Przedstawione w artykule dane wskazują, że głównym obszarem działań funkcjonariuszy Policji wobec osób zagrożonych utratą życia lub zdrowia w analizowanym okresie było prowadzenie przez nich resuscytacji krążeniowo-oddechowej u osób z nagłym zatrzymaniem krążenia¹¹. Można zatem przyjąć, iż nastąpił znaczny wzrost odsetka tego typu działań pierwszopomocowych.

Przyczyną wzrostu odsetka prowadzonych resuscytacji jest z jednej strony coraz lepszy system szkoleń policyjnych, z drugiej zaś prawdopodobnie szybsze

⁸ Art. 3. ust. 8 ustawy z 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym, Dz.U. nr 191 poz. 1410 z późn. zm.

⁹ Zob. <http://www.prc.krakow.pl/wyt2015/Podsumowanie.pdf>, (27.02.2017).

¹⁰ A. Płaczek, *Szkolenie policjantów w zakresie udzielania pierwszej pomocy determinantem ich działań w sytuacji zagrożenia życia lub zdrowia ludzkiego – raport z badań*, [w:] *Edukacja dla bezpieczeństwa w XXI wieku*, Agencja Wydawnicza „ARGI” s.c. Wrocław 2012. s. 93-105.

¹¹ A. Płaczek, *Obszary działań policjantów wobec osób zagrożonych utratą życia lub zdrowia*, [w:] *Administracja bezpieczeństwa. Wybrane problemy t. IV*, Dział Wydawnictw i Poligrafii Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie 2017.

przybycie na miejsce zdarzenia patroli policyjnych, aniżeli zespołów ratownictwa medycznego. Analiza zgromadzonej dokumentacji wskazuje również, że we wszystkich przypadkach policjanci prowadzący działania wobec osoby z nagłym zatrzymaniem krążenia przekazywali poszkodowanego zespołowi ratownictwa medycznego. Warto zatem poznać opinię pracowników zespołów ratownictwa medycznego zatrudnionych w systemie Państwowe Ratownictwo Medyczne na temat prawidłowości działań policjantów wykonywanych wobec osoby z nagłym zatrzymaniem krążenia. Warto także podjąć próbę uzyskania odpowiedzi na pytanie, jak pracownicy systemu PRM oceniają współpracę z policjantami w ramach prowadzonych działań ratowniczych.

2. System Państwowe Ratownictwo Medyczne

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej gwarantuje każdemu obywatelowi dostęp do świadczeń opieki zdrowotnej¹². W celu realizacji tej gwarancji stworzony został między innymi system Państwowe Ratownictwo Medyczne (PRM). Głównym zadaniem systemu PRM jest pomoc każdej osobie znajdującej się w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego¹³.

Jednostkami systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne są szpitalne oddziały ratunkowe (SOR) oraz zespoły ratownictwa medycznego (ZRM). Szpitalne oddziały ratunkowe (wg danych NFZ obecnie w Polsce funkcjonują 223 SOR-y) prowadzą wstępną diagnostykę pacjenta oraz leczenie w niezbędnym zakresie, zaś zespoły ratownictwa medycznego (łączna liczba ZRM funkcjonujących w 2017 roku wynosi – 1533) udzielają niezbędnej pomocy osobie znajdującej się w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego¹⁴.

W systemie PRM funkcjonują następujące rodzaje zespołów:

- **specjalistyczne (S)**, których personelem są trzy osoby uprawnione do wykonywania medycznych czynności ratunkowych – w tym lekarz systemu oraz pielęgniarka systemu lub ratownik medyczny;
- **podstawowe (P)**, których personelem są co najmniej dwie osoby uprawnione do wykonywania medycznych czynności ratunkowych, w tym pielęgniarka systemu lub ratownik medyczny;
- **lotnicze zespoły ratownictwa medycznego**.

W badaniu uczestniczyli pracownicy z wszystkich rodzajów zespołów ratownictwa medycznego oraz każdej grupy zawodowej uprawnionej do wykonywania medycznych czynności ratunkowych (lekarze systemu, pielęgniarki systemu, ratownicy medyczni).

¹² Art. 68 Konstytucji RP, Dz.U. 1997 nr 78 poz. 483 z późn. zm.

¹³ Art. 1 ustawy z 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym, Dz.U. nr 191 poz. 1410 z późn. zm.

¹⁴ <http://www.mz.gov.pl/system-ochrony-zdrowia/panstwowe-ratownictwo-medyczne>, (27.02.2017).

3. Wyniki badań

Badaniom poddano grupę n=222 pracowników systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne zatrudnionych na terenie całej Polski. Głównym celem badań była próba uzyskania opinii na temat prezentowanego przez policjantów poziomu umiejętności ratowania życia i zdrowia ludzi znajdujących się w sytuacji zagrożenia, ze szczególnym uwzględnieniem resuscytacji krążeniowo-oddechowej. Dodatkowym celem było uzyskanie opinii na temat oceny wspólnych działań policjantów i personelu medycznego w ramach systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne. W badaniach wykorzystano metodę sondażu diagnostycznego z zastosowaniem narzędzia badawczego w postaci kwestionariusza ankiety, oznaczonego umownym symbolem PRM-2016. Mając na względzie przejrzystość oceny działań policjantów przyjęto następujące kryteria. Personel zespołów ratownictwa medycznego w większości tworzą osoby z wyższym wykształceniem. Osoba kształcąca się na studiach wyższych oceniana jest na podstawie czterostopniowej skali tj. 2, 3, 4 lub 5. Przyjęto zatem założenie, że personel ZRM potrafi wiarygodnie ocenić działania policjantów.

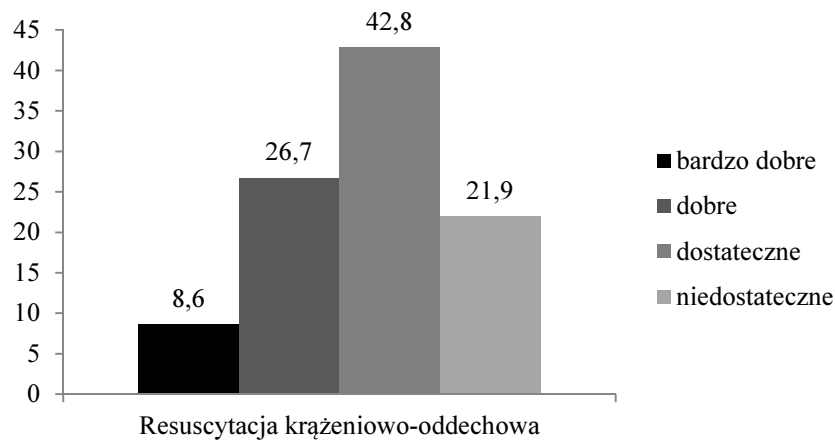
W analizie i interpretacji wyników badań przyjęto również tożsame kryteria oceny.

W kwestionariuszu PRM-2016 pytanie dotyczące resuscytacji krążeniowo-oddechowej sformułowane było w następujący sposób: „**Działania policjantów wobec osób z nagłym zatrzymaniem krążenia oceniam jako:**

- a) bardzo dobre,
- b) dobre,
- c) dostateczne,
- d) niedostateczne”.

Wybraną spośród czterech możliwych odpowiedzi respondenci wskazywali zakreślając stosowną literę.

Na podstawie analizy zgromadzonych danych ustalono następującą ocenę umiejętności prowadzenia przez policjantów resuscytacji krążeniowo-oddechowej przez personel zespołów ratownictwa medycznego. Wśród badanych 8,6% oceniło działania policjantów wobec osoby z nagłym zatrzymaniem krążenia jako bardzo dobre. Nieco ponad 26% oceniło działania policjantów jako dobre, a niecałe 43% jako dostateczne. W grupie badanych pracowników systemu PRM ponad 21% oceniło działania policjantów jako niedostateczne. Warto zwrócić uwagę na fakt, iż łącznie ponad 78% badanych osób uznało, że policjanci potrafią prawidłowo prowadzić resuscytację krążeniowo-oddechową u osób z nagłym zatrzymaniem krążenia. Uzyskane wyniki badań przedstawiono na wykresie nr 1.

Wykres 1. Ocena umiejętności prowadzenia przez policjantów resuscytacji krążeniowo-oddechowej (n=222)

Źródło: opracowanie własne

Analiza uzyskanych wyników badań, a tym samym opinia uzyskana od pracowników personelu zespołów ratownictwa medycznego zatrudnionych w systemie PRM zdaje się odzwierciedlać w sposób obiektywny kompetencje policjantów do prowadzenia resuscytacji krążeniowo-oddechowej. Na fakt ten wskazują między innymi wyniki badań przeprowadzonych wśród 124 funkcjonariuszy Policji w roku 2015. Przedstawione dane wskazują, że 91% diagnozowanych policjantów posiada wiedzę z zakresu prowadzenia resuscytacji krążeniowo-oddechowej na poziomie gwarantującym skuteczne działania. Cytowane wyniki badań wskazują również, że ponad 78% badanych policjantów posiada umiejętności niezbędne do prowadzenia resuscytacji krążeniowo-oddechowej¹⁵.

Potwierdzeniem prawidłowego przygotowania funkcjonariuszy Policji do prowadzenia resuscytacji krążeniowo-oddechowej mogą być również ukazujące się każdego tygodnia doniesienia medialne. Przykładem takiego prawidłowego działania – prowadzenia resuscytacji krążeniowo-oddechowej mogą być policjanci wydziału kryminalnego Komendy Powiatowej Policji w Pile, którzy pełniąc służbę zauważyli, że kierujący samochodem osobowym dojeżdżając do skrzyżowania stracił nad pojazdem panowanie i osunął się za kierownicą. Policjanci po podejściu do pojazdu zauważyli siedzącego w nim siniego mężczyznę. Ocena funkcji życiowych potwierdziła nagłe zatrzymanie krążenia. Funkcjonariusze natychmiast przystąpili do prowadzenia resuscytacji krążeniowo-oddechowej, którą prowadzili przez kilkanaście minut, do czasu przybycia zespołu ratownictwa medycznego. Na

¹⁵ A. Płaczek, *Kwalifikacje policjantów do prowadzenia resuscytacji krążeniowo-oddechowej i stosowania automatycznego defibrylatora zewnętrznego ważnym elementem bezpieczeństwa wewnętrznego*, „Logistyka”, 4: 2015, s. 8167-8173.

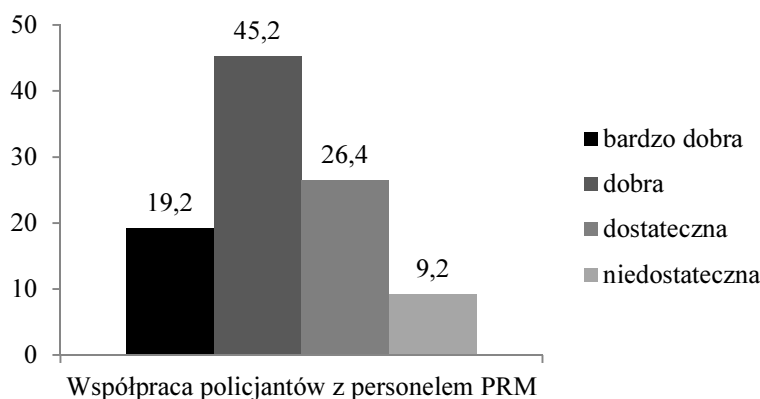
miejscu zdarzenia lekarz z załogi ZRM podziękował policjantom za fachowo przeprowadzoną resuscytację¹⁶.

Wśród pytań postawionych w kwestionariuszu ankiety PRM-2016 jedno dotyczyło oceny współpracy policjantów z pracownikami zespołów ratownictwa medycznego systemu PRM i brzmiało następująco. „*Współpracę z policjantami we wspólnych działaniach w systemie Państwowe Ratownictwo Medyczne oceniam jako:*

- a) bardzo dobrą,
- b) dobrą,
- c) dostateczną,
- d) niedostateczną”.

Również w tym przypadku wybraną spośród czterech możliwych odpowiedzi respondenci wskazywali zakreślając stosowną literę.

Uzyskane w toku pracy badawczej dane pozwoliły na ocenę współpracy policjantów z personelem zespołów ratownictwa systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne we wspólnych działaniach prowadzonych w różnego rodzaju zdarzeniach. Na podstawie analizy zgromadzonych danych ustalono, że nieco ponad 19% badanych pracowników systemu PRM ocenia współpracę z policjantami na poziomie oceny bardzo dobrej. Znakomita większość, bo aż 45% badanych współpracę z policjantami ocenia na dobrym poziomie. Nieco ponad 26% badanych ocenia współpracę na poziomie oceny dostatecznej, zaś tylko 9% oceniło współpracę z policjantami jako niedostateczną. Łącznie, aż 90% respondentów z zespołów ratownictwa jednostek systemu PRM uznało współpracę z funkcjonariuszami Policji na pozytywnym poziomie. Uzyskane wyniki badań przedstawiono na wykresie nr 2.

Wykres 2. Ocena współpracy policjantów z personelem zespołów ratownictwa medycznego systemu PRM (n=222)

Źródło: opracowanie własne.

¹⁶ <http://www.asta24.pl/2015/05/27/zawal-w-aucie-policjanci-ratuja-zycie/>, (27.05.2017).

Zgromadzone w toku pracy badawczej dane korelują z wynikami badań przeprowadzonych w 2015 roku wśród 210 funkcjonariuszy Policji na terenie całego kraju. Badania z 2015 roku wskazują, że ponad 80% diagnozowanych policjantów posiada niezbędną wiedzę dotyczącą zasad współpracy z personelem zespołów ratownictwa medycznego¹⁷. Uzyskane wyniki badań mogą być również zbieżne z ogólnymi wynikami oceny pracy polskiej Policji wystawionej przez społeczeństwo. Obecnie ponad 70% obywateli RP pozytywnie ocenia pracę Policji¹⁸. Martwić powinien fakt, że przez dwa lata stan wykształcenia policjantów nie uległ na tyle poprawie, że wszystkie działania policjantów w ramach współpracy z personelem jednostek PRM.

Podsumowanie i wnioski

Pomimo, że policjanci nie są pracownikami służb *strice* ratowniczych wiodącą rolą współczesnej Policji jest pomaganie ludziom, którzy znaleźli się w różnego rodzaju sytuacjach zagrożenia. Pomoc ta niesiona jest we wszystkich obszarach codziennego życia. Dzięki profesjonalnemu przygotowaniu w trakcie szkolenia zawodowego podstawowego, które odbywają wszystkie osoby przyjęte do służby oraz doskonaleniu zawodowemu, poziom niesionej przez policjantów pomocy z roku na rok jest coraz wyższy. Niemniej jednak martwić może fakt, iż nie wszyscy policjanci – w ocenie personelu ZRM potrafią prawidłowo prowadzić resuscytację krążeniowo-oddechową. Przykrym jest również fakt, że nie wszyscy funkcjonariusze Policji potrafią także współpracować z personelem systemu PRM, co może przekładać się w sposób bezpośredni na skuteczność działań ratowniczych.

W wielu zdarzeniach policjanci są pierwszymi osobami, które mogą udzielić niezbędnej pomocy, pod warunkiem że posiadają niezbędne umiejętności. Uzyskana ocena ratowniczych działań policjantów przez personel zespołów ratownictwa medycznego wskazuje, że czynności wykonywane wobec osoby z nagłym zatrzymaniem krążenia wykonują w znakomitej większości przypadków prawidłowo. Również ogólna ocena wystawiona przez diagnozowaną grupę, a dotycząca współpracy personelu ZRM oraz funkcjonariuszy Policji wskazuje na dobre przygotowanie policjantów do niesienia pomocy innym osobom.

Warto jednak w tym miejscu podjąć próbę wskazania na prawdopodobną przyczynę „dobrej kondycji ratowniczej” większości policjantów. Przyczyną tą jest zmiana sposobu prowadzenia zajęć z zakresu pierwszej pomocy, kwalifikowanej pierwszej pomocy oraz ratownictwa medycznego. Po ogłoszeniu w 2010 roku przez Europejską Radę Resuscytacji wytycznych resuscytacji krążeniowo-oddechowej jednostki szkoleniowe Policji, wprowadziły szkolenia w nowej for-

¹⁷ A. Płaczek, *Kompetencje funkcjonariuszy Policji do udzielania pierwszej pomocy i współpracy z systemem Państwowe Ratownictwo Medyczne*, [w:] *Systemy ratownicze w Polsce a bezpieczeństwo cywilne i wojskowe*, Drukarnia Wyższej Szkoły Oficerskiej Wojsk Lądowych Wrocław 2015, s. 153-163.

¹⁸ <http://www.policja.pl/pol/aktualnosci/132403,Blisko-trzy-czwarte-Polakow-dobrze-ocenia-swoja-policje.html>, (27.02.2017).

mule. Od tego czasu w większości przypadków zajęcia związane z niesieniem pomocy poszkodowanym odbywają się w formie symulacji i ćwiczeń z wykorzystaniem profesjonalnego sprzętu (manekiny, zestawy do pozoracji obrażeń ciała, sztuczna krew itp.). Również w oparciu o wytyczne resuscytacji postarano się o to, aby zajęcia z zakresu niesienia pomocy innym ludziom prowadzili instruktorzy, mający doświadczenie nie tylko ratownicze, ale również w służbie policyjnej. Jednak, aby wszyscy policjanci mogli legitymować się pożądanymi kompetencjami ratowniczymi potrzebny jest prawidłowo funkcjonujący system doskonalenia zawodowego. Szkoły policyjne nie są w stanie zapewnić wszystkim policjantom uczestnictwa w kursach doskonalących umiejętności ratowania życia i zdrowia ludzkiego. Zatem zadania te powinny realizować odpowiednie komórki szkoleniowe na poziomie każdego województwa, powiatu lub miasta.

Skoro nie wszystkie działania policjantów ocenione zostały przez personel zespołów ratownictwa medycznego jako prawidłowe, istnieje zatem prawdopodobieństwo, że policjant niosący pomoc osobie będącej w stanie zagrożenia życia lub zdrowia nie będzie posiadał niezbędnych kompetencji, przez co jego pomoc może okazać się nieskuteczna. Aby zapobiec takim sytuacjom warto byłoby wprowadzić w polskiej Policji obowiązkowe egzaminy z zakresu udzielania pierwszej pomocy, do których przystępowaliby wszyscy policjanci, bez względu na zajmowane stanowisko służbowe. Obecnie funkcjonariusze Policji przystępują corocznie do testów sprawności fizycznej oraz egzaminów strzeleckich. Egzamin z zakresu udzielania pierwszej pomocy mógłby odbywać się np. bezpośrednio po egzaminie strzeleckim, tym bardziej że formacja jaką jest Policja dysponuje sporą grupą ratowników medycznych, pielęgniarek, ratowników (po kursie kwalifikowanej pierwszej pomocy) oraz lekarzy pełniących służbę w zespołach medycznych Policji funkcjonujących przy Oddziałach Prewencji Policji (OPP) w każdym województwie. Być może w programie modernizacji polskiej Policji znajdzie się również miejsce na zagadnienia dotyczące ratowania życia ludzkiego.

Bibliografia:

- <http://www.asta24.pl/2015/05/27/zawal-w-aucie-policjanci-ratuja-zycie/>
<http://www.mz.gov.pl/system-ochrony-zdrowia/panstwowe-ratownictwo-medyczne>
<http://www.policja.pl/pol/aktualnosci/132403,Blisko-trzy-czwarte-Polakow-dobrze-ocenia-swoja-policje.html>
<http://www.prc.krakow.pl/wyt2015/Podsumowanie.pdf>
Kalina R.M., Kałużny R., *Działanie człowieka w sytuacjach zagrożeń*, Wydawnictwo naukowe NOVUM, Płock 2002.
Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej, Dz.U. 1997 nr 78 poz. 483 z późn. zm.
Płaczek A., *Kompetencje funkcjonariuszy Policji do udzielania pierwszej pomocy i współpracy z systemem Państwowe Ratownictwo Medyczne*, [w:] *Systemy ratownicze w Polsce a bezpieczeństwo cywilne i wojskowe*, Drukarnia Wyższej Szkoły Oficerskiej Wojsk Lądowych, Wrocław 2015.
Płaczek A., *Kwalifikacje policjantów do prowadzenia resuscytacji krążeniowo-oddechowej i stosowania automatycznego defibrylatora zewnętrznego ważnym elementem bezpieczeństwa wewnętrznego*, „Logistyka”, 4, 2015.

Płaczek A., *Obszary działań policjantów wobec osób zagrożonych utratą życia lub zdrowia*, [w:] *Administracja bezpieczeństwa. Wybrane problemy t. IV*, Dział Wydawnictw i Poligrafii Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie 2017.

Płaczek A., *Szkolenie policjantów w zakresie udzielania pierwszej pomocy determinantem ich działań w sytuacji zagrożenia życia lub zdrowia ludzkiego – raport z badań*, [w:] *Edukacja dla bezpieczeństwa w XXI wieku*, Agencja Wydawnicza „ARGI” s.c. Wrocław 2012.

Ustawa z 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym, Dz. U. nr 191 poz. 1410 z późn. zm.

Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 roku o Policji, Dz.U. z 1990 nr 30 poz. 179 z późn. zm.

Abstract

Police Rescue operations in the assessment of the National medical rescue service

Policemen are many times the first to be found at an event where the life or health of other people is endangered. In many cases it is up to them to depend on someone's life. Media reports point to the fact that police officers often endanger themselves, saving lives for other people. The most competent persons – doctors, nurses and medical rescuers who are involved in the rescue of life and human health, were asked to evaluate the rescue operations performed by the police in various emergency situations. The article presents the results of research conducted at the end of 2016 among medical rescue teams employed in the State Medical Rescue System. The aim of the study was to obtain an opinion on the level of skills of rescuing people's lives and health and the ability to cooperate with the staff of the State Medical Rescue System presented by the police officers at the scene of the accident.

Keywords: police, emergency situation, rescue